

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/102/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520201386
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2022:2520201386.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti o mal. dieťa: X. S., B.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matky: DaniQ. S., B.. XX.XX.XXXX, O. L.: T. B. P.Á., L. XXX, v konaní zastúpená: RS Legal s.r.o., sídlo: Piešťany, M. Waltariho 7, IČO: 36 864 358, a otca: L.Š. S., B.. XX.XX.XXXX, O. L.: X., o návrhu otca na zníženie výživného pre mal. dieťa a o návrhu matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. dieťa takto

rozhodol:

Z v y š u j e sa výživné otcovi pre mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2020.

Dlh na splatnom výživnom vzniknutý otcovi pre maloletú X. za obdobie od 01.12.2020 do 31.01.2022 vo výške 1.120 eur j e otec povinný splácať do rúk matky popri bežnom výživnom mesačnými splátkami po 32 eur až do úplného vyrovnania dlhu vždy do 15.teho dňa v mesiaci s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/86/2015-83 zo dňa 18.03.2016 v časti výšky výživného určeného otcovi pre mal. X..

Návrh otca na zníženie výživného sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec návrhom z 10.08.2020, doručeným súdu 12.08.2020, navrhol, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť k mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne z dôvodu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a po jeho prepustení 20.04.2021 bude mať vzhľadom k záznamu v registri trestov problém nájsť si zamestnanie.

2. Matka vo vyjadrení doručenom súdu 02.12.2020 návrh otca na zníženie výživného navrhla zamietnuť; zároveň navrhla zvýšenie výživného otcovi pre mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

3. Otec pred súdom zotrval na písomne podanom návrhu na zníženie výživného zo sumy 100 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne z dôvodu, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je nezamestnaný, po uhradení záväzkov mu zostane 60 eur, nemá ani kde bývať. S návrhom matky na zvýšenie výživného pre mal. X. nesúhlasil.

4. Matka pred súdom návrh otca na zníženie výživného navrhla zamietnuť. Zotrvala na návrhu na zvýšenie výživného otcovi pre mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 02.12.2020.

5. Kolízny opatrovník pred súdom uviedol, že nie je v záujme maloletej zníženie výživného v zmysle návrhu otca. Naopak, vzhľadom na vykonané dokazovanie odporučil návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť. V čase posledného určenia výživného maloletá navštevovala 1. stupeň ZŠ, momentálne je na 2. stupni, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné v zmysle návrhu matky.

6. Otec právom záverečnej reči uviedol, že to nemá z čoho platiť, je nezamestnaný. Už sa to ťahá rok a pol, keď bol v base, tam mu strhávali, a teraz už je bez príjmu, nevie už z čoho to má platiť. Má zas požičaných peňazí, čo musel doplácať a len, aby mohol prežiť. Ona vypráva, že zubárovi, šak on ani zubárovi nemôže ísť, lebo nemá ani peniaze. Takto sa to furt dokola ťahá rok a pol a už to má byť dávno vyriešené, malo byť znížené a hotovo. Dôjde z basy a nemá ani koruny, nemá kde bývať a ona odo neho pýta 180 eur. Ide si vybaviť byt, 300 eur dajte mi zálohu. Odkiaľ to má zobrať? Ide do roboty, robí celý mesiac jak blázon a exekútor mu strhne a nechá mu 200 eur. Tak on nechápe. To malo byť znížené. Ona chodí na dovolenky, nové auto si kúpila a furt má málo a ide mu tu rozprávať.

7. Matka právom záverečnej reči navrhla návrh otca ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť a jej návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť, nakoľko nárok dieťaťa na zvýšenie výživného je celkom jasný a nesporný. Tiež uviedla, že je zrejmé, že v osobe otca maloletej ide o fluktuanta, ktorému práca nevoní, jednoducho po slovensky. Je zrejmé, že sa práci vyhýba. Výhovorky, tie má, ale záujem o prácu nie je. Z potvrdenia sociálnej poisťovne je jasné, ako fluktuuje. On si zarobí, pár dní pracuje, zarobí si nejaké peniaze, takže má z čoho žiť, potom zas prestane na nejaký čas pracovať. Za roky neodpracoval ani celé dva roky, preto nedostal podporu v nezamestnanosti, čiže jednoznačne príčinou neschopnosti platiť výživné je to, že otec nemá záujem o prácu.

8. Kolízny opatrovník sa právom záverečnej reči nevyjadril.

9. Z výsluchu otca 15.07.2021 súd zistil, že na adrese trvalého pobytu býva brat, tam mu chodí len pošta. Inak nemá stále bydlisko, býva po kamarátoch, aktuálne u kamaráta od mája 2021. Po tom, ako sa vrátil z výkonu trestu 13.11.2020 na základe podmienčného prepustenia, býval u kamaráta, v decembri sa zamestnal a býval na ubytovni u zamestnávateľa, pokiaľ mu trval pracovný pomer. K skončeniu pracovného pomeru došlo na základe skutočnosti, že sa tam pracovalo na strechách, zamestnávateľ potreboval vyučeného strechára, čo on nie je, nemali pre neho prácu, a preto ho prepustili zo zamestnania, povedali mu, že nemajú pre neho prácu, on to neriešil, so skončením pracovného pomeru súhlasil. Od 02.05.2021 bol práceneschopný, lebo má problémy s kolenom, utrpel trieštivú zlomeninu pred 7 rokmi u zamestnávateľa W., chodí na rehabilitácie. V preukaze má uvedené, že rehabilitácie budú trvať do 03.08.2021. Zároveň má problémy aj s laktom, aj s ušami. Nemôže pracovať vo výškach, lebo má problém s udržaním rovnováhy. Má vybrať lieky, ktoré mu predpísala ORL lekárka, potom pôjde na magnetickú rezonanciu. Kvôli týmto zdravotným problémom nemôže vykonávať práce vo výškach, nemôže pracovať za pásom, taktiež nemôže vykonávať tzv. pickovanie, čo je skenovanie tovaru, robil to v H.. Pracoval tam rok a zničilo mu to lakeť. Nevie, na akej pozícii môže teraz pracovať vzhľadom na svoje zdravotné problémy. V prípade, ak rehabilitácia na koleno nepomôže, budú mu musieť vymeniť kolenný kĺb. Tiež bude musieť absolvovať asi aj operáciu laktá. Tiež nevie, či mu pomôžu pilule na závrate. Na základe lekárskej správy ortopéda mu lekárka vystavila potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, poslala ho k ortopédovi z dôvodu, že mal bolesti kolena. Nevie, aký má mať teraz príjem, mal by mať príjem pravdepodobne od sociálnej poisťovne, exekútor to vie, lebo už mu strhol. Nie je evidovaný na úrade práce, po skončení pracovného pomeru sa evidovať nešiel, lebo sa stal práceneschopným. Tiež súd zistil, že okrem vyživovacej povinnosti k mal. dcére X. iné vyživovacie povinnosti nemá. Čo sa majetkov týka, majetok výraznejšej hodnoty žiaden nevlastní. Má viacero dlhov, momentálne ešte nemal žiaden príjem. Žije z požičaných peňazí od kamarátov, zvyknú mu požičať 50 eur týždenne. Vlastní síce mobil, ale nemá ani na to, aby si zaplatil kredit. Bol aj u zubárky pred 2 týždňami, mal tam zaplatiť 40 eur, ale nemal, lekárka povedala, že peniaze má priniesť, keď bude mať.

10. Z výsluchu otca 10.02.2022 súd zistil, že jeho zdravotný stav nie je dobrý kvôli trieštivej zlomenine kolena. Je pravdou, že s touto zlomeninou pracoval v spoločnosti B., v H.. Má nastúpiť na kúpeľnú liečbu, pretože jeho zdravotný stav sa zhoršil, hrozí mu operácia. Pracovnú neschopnosť skončil v januári 2022, následne sa bol zaevidovať na úrade práce. Počas pracovnej neschopnosti mu bolo vyplácané nemocenské, z ktorého mu exekútor strhával zrážky na exekúcie, mesačne dostal takto len 200,- Eur. Naďalej nemá riadne bývanie, trvalý pobyt má evidovaný len v Obci X., býva kde sa dá. Momentálne žije z nemocenských dávok, ešte dostane poslednú dávku tento mesiac za minulý mesiac. Z rozhodnutia poisťovne vyplýva, že nemá nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že nesplnil podmienku nároku na dávku. Zamestnanie si nehľadá kvôli zdravotnému stavu, ako aj z toho dôvodu, že je zima a vonku na stavbách sa nerobí. Keď sa oteplí, plánuje si nájsť brigádu na stavbe ako pomocný robotník. Do práce, kým pôjde na kúpeľnú liečbu, nenastúpi kvôli tomu, že chce ísť do kúpeľov. O nástup na kúpeľnú liečbu však nepožiadaval, pretože je COVID, nie je zaočkovaný a potrebuje aj nejaké peniaze. Peniaze, ktoré nesplácali a momentálne ich exekútor vymáha, použil na kúpu auta s matkou vo výške 100.000,- Sk pred 10 rokmi, matka mu doteraz polovicu nevrátila. Taktiež tam boli 3 dovolenky, ktoré platil, boli na dovolenke s dcérou a matkou pred rozvodom asi v roku 2016.

11. Z výsluchu matky súd zistil, že žije v domácnosti s svojou matkou, ktorej na domácnosť prespieva sumou 250,- Eur na energie, t. j. voda, plyn; internet, telefóny platí zvlášť. Rodinný dom, v ktorom žijú, je vo vlastníctve jej mamy. Mama je na starobnom dôchodku a má 75 rokov, výška dôchodku činí 500,- Eur mesačne. Mal. X. má 12 rokov, koncom februára bude mať 13 rokov. Navštevuje 7. ročník základnej školy, do 6. ročníka nastúpila v šk. roku 2020/2021. Navštevuje školskú jedáleň, za stravu platí mesačne 22 eur, školský klub už nenavštevuje, ani krúžky, ktoré sú kvôli aktuálnej situácii zrušené. Dcéra je viac menej zdravá, navštevujú však imunológa dvakrát ročne a podľa peľovej sezóny berie spreje alebo tabletky, tiež výživové doplnky a na základe odporúčenia lekárky aj na podporu imunity, vtedy zaplatí okolo 10,- Eur mesačne. Od decembra 2020 s dcérou navštevujú stomatológa, nosí zubný strojček, zatiaľ zaplatila 600,- Eur, v čom už je zahrnutá aj počítačová splátka 300,- eur. Pri nástupe do nového školského roka v septembri 2021 zaplatila za zošity cca 30,- Eur, čo zahŕňa pracovné zošity na biológiu, matematiku, ruštinu, angličtinu. Náklady na dcéru sa zvyšujú vzhľadom na to, že je v puberte, veľa zje a taktiež rýchlo rastie. Tiež súd zistil, že pracuje ako pracovníčka montážnej linky s priemerným mesačným zárobkom v čistom cca 800,- Eur. Poberá prídavky na dcéru, daňový bonus je zahrnutý v príjme, iný príjem nemá, nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, vlastní auto značky Hyundai, rok výroby 2020. Teraz nespláca žiadne dlhy. Okrem vyživovacej povinnosti k mal. X. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zároveň súd zistil, že nevie o tom, aké mal otec vtedy úvery. Kúpili auto v sume 240.000,- Sk, ona zaplatila väčšiu časť, podľa jej vedomostí otec zaplatil asi 70.000,- Sk. Otec pred ňou aj počas trvania manželstva tajil svoje dlhy. Tvrdil, že chodí do stávkovej kancelárie, niečo vyhrá, potom sa dozvedela, že mal viacero dlhov, na základe čoho aj podala žiadosť o rozvod. Tiež nie je pravdivé tvrdenie otca, že s ním boli na 3 dovolenkách; boli len na jednej, ktorú platil otec z peňazí, ktoré získal vyplatením z rodičovského domu. Dňa 26.12.2021 otec dcére doniesol vianočný darček - 2 rozprávkové CD z Lidlu a detskú kozmetiku pre bábätká, ktorú dcéra vôbec nepoužíva. Dcéra bola s otcom pri bránke asi 15 minút. Otec platí na dcéru výživné vo výške 100,- Eur mesačne, prostredníctvom exekútora bol uhradený dlh otca na výživnom, čiže momentálne v omeškaní s výživným nie je.

12. Z potvrdenia ÚVTOS z 08.10.2020, oznámenia z 12.10.2020, uznesenia Okresného súdu Piešťany, č.k. 6PP/138/2020 z 13.11.2020, výplatnej pásky za apríl 2021, dohody o uhradenie dlhu v splátkach z 10.11.2020, dohody o uznaní dlhu a splatení dlhu z 30.9.2020, dohody o skončení pracovného pomeru zo 27.4.2021, potvrdenia o výške príjmu z 28.09.2021, potvrdenia o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou z 05.10.2021, oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 11.01.2022 súd zistil, že dňa 20.02.2020 otec nastúpil na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého bol podmienene prepustený 13.11.2020. Následne sa otec zamestnal u zamestnávateľa NOVADACH, s.r.o. od 30.11.2020, jeho priemerný čistý mesačný príjem činil 916 eur od 30.11.2020 do 30.04.2021. Pracovný pomer na základe dohody skončil 30.04.2021. Súd tiež zistil, že otec sa so Sociálnou poisťovňou dňa 10.11.2020 dohodol na uhradení dlhu výške 427,50 eur v splátkach po 35 eur mesačne od 15.1.2021 s tým že posledná splátka vo výške 42,50 eur bola splatná 15.12.2021; dlh otca predstavoval náhradu dávok vyplatených z nemocenského poistenia formou nemocenského poškodenia T. P. Otec sa tiež zaviazal uhradiť dlh vo výške 125,93 vzniknutý v súvislosti s jeho zavineným protiprávnym konaním mesačnými splátkami vo výške 20 € od mája 2021. Za obdobie od mája 2021 do augusta 2021 bolo otcovi vyplatené nemocenské vo výške 633 € mesačne. Otec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie 04.01.2022.

13. Z Trestného rozkazu Okresného súdu Piešťany, č.k. 16T/53/2018-37 z 10.07.2018, súd zistil, že otec bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon trestu odňatia slobody mu bol podmienienečne odložený a určená skúšobná doba 18 mesiacov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 14.08.2018.

14. Z Rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 8T/55/2019 z 13.01.2020, súd zistil, že otec bol uznaný za vinného zo spáchania z prečinu ublíženia na zdraví v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva, bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov nepodmienienečne, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 29.01.2020.

15. Z potvrdenia o návšteve školy z 19.10.2020, pokladničného dokladu 04.12.2020 súd zistil, že mal. X. v školskom roku 2020/2021 navštevovala 6. ročník základnej školy. Matka uhradila za liečbu fixným aparátom maloletej sumu vo výške 300 eur.

16. Z potvrdenia o príjme za obdobie od januára 2020 do septembra 2020, čestného prehlásenia súd zistil, že výška príjmu matky za obdobie od januára 2020 do septembra 2020 činila 830 eur v čistom mesačne, za obdobie od januára 2021 do decembra 2021 vo výške 841 eur, pričom svojej matke na domácnosť prispieva sumou 250 € mesačne na vodu, plyn, elektrinu.

17. Z pripojeného spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 13P/86/2015, súd zistil, že rozsudkom, č.k. 13P/86/2015-83 z 18.03.2016, bola o.i. na čas po rozvode schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bola mal. X. zverená do osobnej starostlivosti otca, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 01.04.2016. Z obsahu spisu súd zistil, že matka bývala s jej matkou a s dcérou v rodinnom dome vo vlastníctve jej matky, ktorej prispievala na náklady na bývanie sumou mesačne vo výške 250 eur. Matka matky bola starobná dôchodkyňa. Mal. X. mala 6 rokov, navštevovala 1. ročník na základnej školy, v ktorej navštevovala školskú jedáleň, za stravu matka uhrádzala mesačne cca 25 eur. Maloletá navštevovala školský klub, za ktorý matka uhrádzala 4 eur mesačne, za krúžok angličtiny 7 eur týždenne. Zdravotné problémy vážneho charakteru Mal. X. nemala žiadne. Matka pracovala ako pracovníčka montážnej linky s priemerným mesačným zárobkom v čistom cca 560 eur, poberala na dcéru daňový bonus a prídavky vo výške 23,52 eur mesačne, iný príjem nemala. Čo sa majetkov týka, majetok výraznejšej hodnoty žiaden nevlastnila, len osobné motorové vozidlo zn. Toyota Yaris, rok výroby 2004. Mala dlhy v celkovej výške 15.000 eur, ktoré jej vznikli, keď vymieňala nábytok, musí ich splatiť do 3 rokov, nemala presne stanovenú výšku mesačnej splátky. Súd tiež zistil, že otec býval s matkou, s bratom a jeho rodinou v rodinnom dome, na náklady na bývanie prispieval mesačne sumou vo výške cca 180 eur. Otec bol nezamestnaný od júna 2015, evidovaný na ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, poberal dávku v nezamestnanosti vo výške cez 400 eur mesačne. Hľadal si prácu ako stolár, brigádnicky si neprivyrábal, iný príjem nemal žiaden. Čo sa majetkov týka, majetok výraznejšej hodnoty žiaden nevlastnil, mal dlhy v celkovej výške 11.000 eur, kúpilo sa auto matke za 3.000 eur, ostatné peniaze sa použili na dovolenku, išlo o dlhy, ktoré vznikli za posledných 20 rokov, mesačne ich otec splácal po 220 eur. Rodičia mali iba vyživovaciu povinnosť k mal. dcére X..

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 Zák. o rodine sa použijú primerane.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. 3) Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

24. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

25. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihlada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihlada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, tvorba právnej vety: najpravo.sk; rozhodnutie nebolo oficiálne publikované).

26. Vykonaným dokazovaním uvedeným v bode 17 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že výška výživného povinnému otcovi pre mal. X. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 13P/86/2015-83 z 18.03.2016, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej sa otec zaviazal platiť na výživu mal. X. výživné vo výške 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2016.

27. Vykonaným dokazovaním výsluchom matky a potvrdením o návšteve školy z 19.10.2021 mal súd za preukázané, že na strane mal. X. došlo k podstatnej zmene pomerov týkajúcej sa jej veku, nakoľko v čase posledného rozhodnutia o výške výživného k 01.04.2016 mala 7 rokov, teraz k dátumu podania

predmetného návrhu matkou mala 11 rokov, pričom za podstatnú zmenu pomerov možno v zmysle konštantnej judikatúry považovať obdobie 3 rokov.

28. K podstatnej zmene pomerov na strane mal. X. došlo aj v súvislosti s jej vzdelávaním, keďže pri poslednom určení výživného navštevovala 1. ročník základnej školy, keď v čase podania návrhu v šk. r. 2020/2021 navštevovala 6. ročník základnej školy, aktuálne je žiačkou 7. ročníka základnej školy. Za podstatnú zmenu pomerov v tomto smere možno v zmysle konštantnej judikatúry považovať prestup z I. stupňa základnej školy na II. stupeň základnej školy. V súvislosti s návštevou školy mala matka na začiatku školského roka zvýšené výdavky na stravovanie v školskej jedálni, za stravu platí mesačne 22 eur, pri nástupe do nového školského roka v septembri 2021 matka zaplatila za zošity, tiež za pracovný zošit na biológiu, matematiku, ruštinu, angličtinu cca 30,- Eur. Ďalšie výdavky má matka spojené s mal. dcérou v súvislosti s návštevami imunológa dvakrát ročne; podľa peľovej sezóny dcéra používa spreje alebo tabletky, tiež výživové doplnky a na základe odporúčenia lekárky aj na podporu imunity, za čo matka uhrádza približne 10,- Eur mesačne. Od decembra 2020 s dcérou navštevujú stomatóloga, nosí zubný strojček, s čím mala matka zatiaľ zvýšené výdavky vo výške 600,- Eur, v čom už je zahrnutá aj počiatočná splátka 300,- eur.

29. V časti osobných pomerov mal súd výsluchom rodičov za preukázané, že obaja rodičia majú naďalej iba vyživovaciu povinnosť k mal. X., teda na strane rodičov v tomto smere k podstatnej zmene pomerov nedošlo.

30. Otec dieťaťa bol v čase posledného rozhodovania o výživnom nezamestnaný, evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, poberal dávku v nezamestnanosti vo výške cez 400 eur mesačne, brigádnicky si neprivyrábal, iný príjem nemal žiaden. V čase podania návrhu na zníženie výživného bol vo výkone trestu odňatia slobody, na ktorý nastúpil 20.02.2020. Podmienečne bol prepustený 13.11.2020, zamestnal sa u zamestnávateľa NOVADACH, s.r.o., u ktorého dosahoval priemerný čistý mesačný príjem činil 916 eur. Pracovný pomer na základe dohody skončil 30.04.2021. Súd tiež zistil, že sa dňom 03.05.2021 stal dočasne práceneschopným; od 04.01.2022 je otec nezamestnaný evidovaný na úrade práce. Počas pracovnej neschopnosti mu bolo vyplácané nemocenské vo výške 633 eur, Nemá nárok na dávku v nezamestnanosti z dôvodu, že nesplnil podmienku nároku na dávku, zamestnanie si nehľadá kvôli zdravotnému stavu, ako aj z toho dôvodu, že je zima a vonku na stavbách sa nerobí, tiež do práce nenastúpi, kým pôjde na kúpeľnú liečbu, o ktorú však nepožiadal, pretože nie je zaočkovaný a potrebuje aj nejaké peniaze. Obsahom spisu, ako aj výsluchom otca mal súd za preukázané, že dňa 10.11.2020 sa otec so Sociálnou poisťovňou dohodol na uhradení dlhu, t.j. náhrady dávok vyplatených z nemocenského poistenia formou nemocenského poškodenej T. P., vo výške 427,50 eur v splátkach po 35 eur mesačne od 15.1.2021; otec sa tiež zaviazal uhradiť dlh vo výške 125,93 vzniknutý v súvislosti s jeho zavineným protiprávnym konaním mesačnými splátkami vo výške 20 € od mája 2021. Uvedené mal súd za preukázané výsluchom otca, listinnými dôkazmi uvedenými v bode 12 odôvodnenia tohto rozsudku, rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 13P/86/2015-83 z 18.03.2016, ako aj ďalším obsahom spisu.

31. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané výsluchom matky, listinnými dôkazmi uvedenými v bode 16, rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 13P/86/2015-83 z 18.03.2016, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola zamestnaná, jej príjem bol vo výške 560 eur. Spolu s mal. X. bývali v nehnuteľnosti vo vlastníctve jej matky, ktorej prispievali na domácnosť 250 eur mesačne, čo trvá doposiaľ. Teraz je matka tiež zamestnaná, dosahuje príjem vo výške približne 840 eur mesačne.

32. Z uvedených preukázaných skutočností potom súd vychádzal pri posudzovaní návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. X., pričom v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný.

33. Otec ako dôvod zníženia výživného uvádzal skutočnosť, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a po prepustení bude mať vzhľadom k záznamu v registri trestov problém nájsť si zamestnanie. Tu súd uvádza, že na uvedenú skutočnosť v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, citovaným v bode 25 odôvodnenia tohto rozsudku, neprihliadal, nakoľko trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, č.k. 16T/53/2018-37 z 10.07.2018, bol otec uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, tiež rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8T/55/2019 z 13.01.2020, bol otec bol uznaný za vinného zo spáchania z prečinu ublíženia na zdraví v jednočinnom súbehu s

prečinom výtržníctva. Z uvedeného vyplýva, že otec bol odsúdený na trest odňatia slobody za úmyselné trestné činy, teda otec je bez príjmu zo subjektívnych dôvodov na jeho strane, ktoré si sám spôsobil svojím konaním, na čo súd neprihliadal v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pričom vychádzal z možností a schopností otca poukazujúc na Zákon o rodine, ktorý kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na dieťa v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby, teda aby v celom rozsahu pokryli odôvodnené potreby oprávneného maloletého dieťaťa, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, pričom Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa. S prihliadnutím na uvedené preto súd nechal do úvahy skutočnosť, že otec bol v období po podaní návrhu na súd od 12.08.2020 dlhodobo bez príjmu, keď pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzal z jeho príjmu, ktorý by mohol dosahovať vo výške 800 - 900 eur v hrubom mesačne (t.j. 561 eur - 631 eur mesačne v čistom) na pozícii skladníka (vychádzajúc z jeho pracovnej pozície u zamestnávateľa Amazon, u ktorého pred nástupom na výkon trestu odňatia pracoval), keby sa riadne zamestnal na trvalý pracovný pomer prihliadajúc na aktuálne ponuky práce v oblasti, v ktorej otec žije, uvedené na www.profesia.sk. Súd tiež dopĺňa, že v zmysle rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave výživné povinnému rodičovi možno určiť ako 25% - 30% z príjmu povinného rodiča na všetky vyživovacie povinnosti, pričom výživné bolo naposledy určené otcovi pred 4,5 rokmi vo výške 100 eur mesačne. Tiež súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že otec sa prakticky hneď po prepustení z výkonu trestu (tvrdiac v písomne podanom návrhu, že so záznamom v registri trestov bude mať problém sa zamestnať) zamestnal s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 916 eur, ktorý dosahoval do 30.04.2021, kedy ukončil pracovný pomer dohodou. Následne bol otec uznaný dočasne práceneschopným od 03.05.2021, bolo mu Sociálnou poisťovňou vyplácané nemocenské vo výške 633 eur mesačne. Od 04.01.2022 je otec nezamestnaný, evidovaný na úrade práce bez nároku na podporu v nezamestnanosti z dôvodu nesplnenia podmienok pre vyplácanie, prácu si nehľadá, pretože chce nastúpiť na kúpeľnú liečbu, o ktorú však zatiaľ nepožiadala. Súd poznamenáva, že otec bol síce dočasne práceneschopným, poberal však nemocenské vo výške 633 eur, pričom výživné vo výške 100 eur sa zaviazal platiť, keď poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 400 eur. Súd tiež uvádza, že ani v prípade, pokiaľ by pomery na strane matky boli natoľko priaznivé, že by táto mohla zabezpečiť výživu mal. dieťaťa v celom rozsahu z vlastných prostriedkov, tak táto skutočnosť samotná otca nezbavuje platenia výživného pri rešpektovaní zásady uvedenej v ustanovení § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorej obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že u matky došlo k zvýšeniu príjmu od posledného rozhodnutia o výživnom zo sumy 560 eur mesačne na sumu 840 eur mesačne. Súd zároveň pri rozhodovaní vzal do úvahy aj skutočnosť, že otec má viacero dlhov, ktoré súd exekučne vymáhané, pričom však výživné je prednostnou pohľadávkou.

34. S poukazom na všetky vyššie uvedené okolnosti súd návrh otca na zníženie výživného pre mal. zamietol, nakoľko nemal za preukázané, že na strane otca došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by zníženie výživného odôvodňovala s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie. Naopak, vzhľadom na vyššie uvedené preukázané skutočnosti súd vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného otcovi pre mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2020 z dôvodu, že od posledného určenia výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletej, uvedené v bode 28 odôvodnenia tohto rozsudku. Tu súd uvádza, že pri zvýšení výživného vychádzal z vyššie uvedenej rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave, keď vyššie už opísaným dokazovaním mal za preukázané, že priemerný čistý mesačný príjem otca od decembra 2020 do decembra 2021, pozostávajúci z príjmu zo zamestnania a nemocenského, činil 790 eur mesačne.

35. Súd otcovi zvýšil výživné pre mal. X. na sumu 180 eur mesačne s účinnosťou od 01.12.2020, t.j. už deň pred podaním návrhu matkou na súde s prihliadnutím na skutočnosť, že hoci matka podala návrh na začatie konania na súde 02.12.2020, súd považuje za obhájiteľné tiež zvýšenie výživného už od prvého dňa mesiaca, v ktorom došlo k začatiu konania z dôvodu, že pri maloletej boli v danom momente preukázateľne podstatne zmenené pomery v súvislosti s bežnými výdavkami na jej stravu, ošatenie. Je pritom zrejmé, že matke už od začiatku školského roka 2020/2021 vznikli zvýšené výdavky v súvislosti so zabezpečením nástupu mal. X. do nového školského roka. Súd tiež poukazuje na doterajšiu rozhodovaciu prax odvolacieho súdu v obdobných veciach, z ktorej vyplýva, že očakávateľnosť určitej zmeny pomerov až ku prvému dňu mesiaca by logicky každý návrh podaný pred takýmto časom robil návrh predčasným a naopak úkon urobený až po takomto čase by predstavoval riziko nepriznania práva

na časový úsek predstavujúci príslušnú medzeru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10 CoP 22/2011).

36. Ďalšie argumenty súd považoval pre rozhodnutie v predmetnej veci už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, č.k. 10CoP/29/2016 z 28.09.2016).

37. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. 4/ Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

38. Súd otcovi zvýšil výživné pre mal. X. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne za obdobie od 01.12.2020 do 31.01.2022. Otcovi takto vznikol dlh na splatnom výživnom vo výške 1 120 eur - 80 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným a pôvodnou výškou výživného) x 14 mesiacov (od 01.12.2020 do 31.01.2022 ... spolu 1 120 eur. Dlž súd otcovi povolil splácať mesačnými splátkami vo výške 32 eur spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia v prípade neuhradenia splatnej splátky s tým, že uvedené mesačné splátky súd považoval za primerané s ohľadom na výšku zvýšeného výživného, na výšku splatného dlhu, ako aj vzhľadom na skutočnosti uvedené v bode 33 odôvodnenia tohto rozsudku, pričom k splateniu nedoplatku dôjde v zmysle ustálenej judikatúry do 36 mesiacov.

39. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

40. Súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia s poukazom na uvedený zistený skutočný a právny stav zmenil citovaný rozsudok Okresného súdu Piešťany v časti výživného určeného otcovi pre mal. X. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

41. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, nakoľko predmetné konanie možno začať bez návrhu a súd nezistil dôvod pre iné rozhodnutie o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany v potrebnom počte vyhotovení.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení, resp. návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku - Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, t.j. v konaniach pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.